

σχήματος, τῆς ἀφετηρίας πάντων τῶν λοιπῶν σχημάτων.

Τὸ ἐνστικτον παρακινεῖ τὸ παιδίον νὰ ἐπασχολῇται πάντοτε κατὰ πλαστικὸν τρόπον. Κατασκευάζει σχήματα, εἴτε πλάττον ὑγρὰν ἄμμον καὶ χαράσσει ἐν αὐτῇ σχήματα διὰ τοῦ δακτύλου ἢ διὰ τοῦ ξυλαρίου· εἴτε κατασκευάζον παντὸς εἶδους οἰκοδομὰς μὲ οἰαδήποτε προσπίπτοντα εἰς τὰς χεῖράς του ὑλικά· ἢ τέλος διπλῶνον καὶ ἀναδιπλῶνον τεμάχια χάρτου ἢ ὑφασμάτων. Πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ ζητεῖ πάντοτε νὰ ἐπασχολῇ τὰς χεῖράς του ἢ νὰ σχηματίζῃ τι ἐξ οἰοῦδήποτε προϋόντος.

Ὁ ἄνθρωπος ἀληθῶς ἐγεννήθη καλλιτέχνης, παραγωγὸς, ἐφευρέτης, δημιουργὸς τέλους ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν δυνάμεών του, ὡς κατ' εἰκόνα Θεοῦ δημιουργημένος. Ἀλλὰ τὸ εἰς ἐαυτὸ ἐγκαταλελειμμένον παιδίον τυχαίως μόνον ψηλαφῶν πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἐμφύτου ταύτης ἀνάγκης του, δὲν ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ, δὲν πραγματοποιεῖ ἐκεῖνο, ὅπερ ἡδύνατο νὰ πραγματοποιήσῃ.

Ὁ Φρόεβελ διὰ τῶν καταλλήλων ὑλικῶν παρέχει αὐτῷ εὐκόλον μέσον, ὅπως διὰ τούτων παραστήσῃ τὰς ιδέας τοῦ σαφῶς διὰ τῆς παραγωγῆς οἰοῦδήποτε ἔργου.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς διασκεδαστικῆς ἐργασίας ἐξασκοῦν παντοιοτρόπως τὴν δεξιότητα τῶν χειρῶν, διεγείρει τὸ παιδίον εἰς παρατήρησιν, εἰς ἐρευναν, εἰς σύγκρισιν μετὰ πλείονος ἀκριβείας καὶ ἰδίως μετὰ πλειοτέρας εὐκολίας. Ἡ δ' εὐκολία καὶ ἀκριβεία τῆς συγκρίσεως εἶναι οἱ πρῶτοι ὅροι τῆς ἀντιλήψεως.

Ὅτι τὸ παιδίον παράγει κατὰ κανόνα, κατὰ νόμον ὠρισμένον, ὅστις τῷ προτρέπει ν' ἀναζητῇ τὴν ἀντίθεσιν σχήματος δοθέντος καὶ νὰ ἐνώμῃ τὰς δύο ταύτας ἀντιθέσεις διὰ τοῦ μεσάζοντος (τὸ μεσάζον εἶναι σχῆμα, οὗ ἡ ὁμοιότης μετέχει ἀμφοτέρων τῶν ἀντιθέτων σχημάτων), παρέχει αὐτῷ τὴν πρώτην ιδέαν τοῦ ὁργανισμοῦ. Διότι καὶ αὐτὸ καταρτίζει ὁργανισμόν, κατασκευάζον ἐν ὅλῳ ἐκ διαφόρων μερῶν, καὶ ἐνὼνον πολλὰ συμπληρωμένα σχήματα ὡς νέα μέρη μεγαλειτέρου συμπλέγματος. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον πράττει ὅ,τι πᾶς καλλιτέχνης, πᾶς διοργανωτὴς ἀναγκάζεται νὰ πράττῃ· ἐφαρμόζει δηλ. κανόνα τινά, νόμον, ὅπως καταρτίσῃ συνδυασμοὺς πρὸς ὠρισμένον σκοπόν. (ἀκολουθεῖ).

Ο ΟΙΝΟΣ ΜΕΤΡΙΟΣ ΜΟΝΟΝ ΡΑΝΝΥΕΙ. . .

Διὰ τὸν ἐργαζόμενον, τὸν καταναλίσκοντα δύναμιν μυῶν ὁ οἶνος εἶναι ἀναγκασιότατος. Ἐν τοῖς χωρίοις δὲ καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκες σκάπτουσιν ἢ ἐργαζόμεναί πως θέλουσι τὴν παρὰ τὸ πλευρὸν βαμβύλιν πλῆρη οἴνου ἀναλογεῦντος μίαν ὁκάν δι' ἕκαστον ἄτομον· ὁ οἶνος οὗτος πινόμενος κατὰ διαλείμματα συγκατεῖ τὰς δυνάμεις πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας, μετὰ τὸ πέραν τῆς ὁποίας οἱ ἄνδρες συνήθως μεταβαίνουν εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον πρὸς πόσιν ἄλλων 50—100 δρα-

μίων ὡς ἐπιδόρπιον. Καὶ ἡ ἐλαχίστη ὁμῶς ὑπὲρ τὸ κεκανονισμένον πόσις ἔχει μεγάλην εἰς αὐτοὺς ἐξηντλημένους ἐκ τῆς ἐργασίας ἐπίδρασιν καὶ μάτην τότε προλέγουσιν εἰς ὑγείαν.

Ἰδοὺ δύο περατώσαντες τὴν ἐργασίαν των· συνηντήθησαν ἀφοῦ ὁ εἰς εἶχε καταπίει καὶ τὸ ὡς ἄνω, ἑκατοστάρι. Ὁ δεῦτερος τὸν παρασύρει εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον, ὅπου ἤρξαντο δευτέρας ἐκδόσεως ἑκατοσταρίων, ἡ εὐθυμία δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ καὶ μετ' αὐτὴν ἡ ὅλη οἰκία ἐστρέφετο περὶ τὸν πρῶτον ὡς περὶ τὸν ἄξονά της· αἱ διαταγαὶ ἐδίδοντο ἀλλεπάλληλοι καὶ ἀμφοτέρων τὰ βαλάντια ἐκενώθησαν.

Ἀποτέλεσμα δὲ τῆς διασκεδάσεως των ταύτης ὑπῆρξε τὸ ἐξῆς· ὁ μὲν πρῶτος ὠδηγήθη εἰς τὴν ἀστυνομίαν ὅθεν ἐξῆλθε τὴν ἐπομένην ἀπολέσας καὶ τὸ ἡμερομίσθιον χωρὶς εὐτυχῶς νὰ πληρώσῃ ὡς ἀλλαχοῦ καὶ τι πρόστιμον· ὁ δ' ἄλλος μετέβη παρὰ τῇ οἰκογενεῖα του ἄνευ ὀβολοῦ καὶ συνεπῶς ἐκοιμήθη καὶ αὕτη οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν βοηθημένη νῆστις. Ἄμα δ' ἐξύπνησεν ἄεν ποτήριον, ἐσκέπτετο, δυναμόνει· δύο συνεπιφέρουν καὶ ἄλλο, ὅπερ παραλῦει ὄχι μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὸ βαλάντιον καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀδικεῖ».

ΙΩΣΗΦ ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ

«Τὸ ὄνομά του εἶναι ἱστορία· αἱ πράξεις του τοσοῦτον μεγάλαι, ὥστε οἱ ἡμέτεροι ἀπόγονοι δὲν θὰ πιστεύσωσιν εἰς αὐτάς καὶ θὰ νομίζωσιν ὅτι εἶνε μυθολογία. . . . Εἶνε ὁ μυσταγωγὸς τῆς Ἰταλικῆς ιδέας, νέος Λεωνίδας, κεραυνὸς τῶν μαχῶν, ἐλευθερωτὴς τῶν λαῶν.» Περὶ τοιούτου λοιπὸν μεγάλου, θεῖου, ἀγίου, ὅ,τι τις καὶ ἂν εἴπῃ δὲν θέλει εἶσθαι οὐδ' ἀνταῦ-